

[Ministeren for kulturelle anliggender]

unges behov. En for nylig foretaget undersøgelse viser, at praktisk taget alle børn i alderen 9-13 år angiver at dyrke idræt i fritiden, men andre undersøgelser viser, at herefter holder en stor del op. Der er næppe grund til at tro, at den økonomiske udvikling i særlig høj grad vil påvirke netop børns og unges idrætsdeltagelse, medmindre foreningernes vilkår for brugen af idrætsfaciliteter forringes, sådan at deltagerbetalingen forhøjes væsentligt. Den primære støtte til idrætssektoren udgår fra kommunerne, og det er klart, at anlægsinvesteringernes omfang angiver rammerne for den fortsatte aktivitetsudvikling. Et tilbageslag her vil næppe i særlig grad ramme børn og unge.

Om biblioteksforvaltningen gælder det særlige forhold, at ud over de mindstekrav, der fastsættes af biblioteksloven og bibliotekstilsynets og ministeriets bestemmelser, så er biblioteksforvaltningen udlagt som et rent kommunalt anliggende, som et rent kommunalt forvaltningsområde. Ansvar for tilbageholdenhed ligger altså hos den enkelte kommunes styrelse. Det er ingen hemmelighed, at besparelser i de seneste år både har kunnet mærkes i bibliotekernes bogkøb, også til børn og unge lånere, og i en nedgang i de ikke-boglige aktiviteter på bibliotekerne. På et sådant område har regeringen ikke hjemmel til at skride ind med direktiver. Det er et spørgsmål om lokal kulturpolitik. Det må hvert enkelt sted overvejes, hvor besparelser gør mindst skade, og regeringen kan henstille, at der i kommunerne arbejdes på de samme forudsætninger som dem, jeg nævnte før som ministeriets: hensynet til de kommende generationers udviklingsbehov og forsøget på at indhente fortidens forsømmelser. Det skal jeg hermed henstille, som vi før har gjort det. Den ene af forespørgerne ved måske bedre end jeg i detaljer, hvordan principperne forvaltes ude omkring. Endnu har vi ikke planer om særlige initiativer på området.

Der er således generelt set tale om en fremgang, en vækst, på en række områder - på trods af de almene samfundsmæssige tendenser til stagnation eller tilbageholdenhed. Det skal ikke skygges for, at problemerne eksisterer, som spørgerne forudsætter, dels på særlige områder af kulturlivet, dels generelt som skærpede livsomstændigheder også for børn og unge.

Et mere generelt problem angår kulturpolitikens rolle i en periode med økonomiske vanskeligheder, tilbageholdenhed på det socialpolitiske og uddannelsespolitiske område og en arbejdsløshed, der er af større omfang end tidligere. På den ene side ved vi, at fastholdelse eller udbygning af de kulturelle tilbud og muligheder for befolkningen kan være meget væsentlige indsatser i vanskelige tider, netop i vanskelige tider, et tilskud til modstandskraften, en hjælp til selvhjælp, et lys i mørket, hed det vist i 1930'erne. På den anden side kan det komme til at fungere som erstatningsaktiviteter. En roman kan være god at læse, men 25 romaner om måneden kan aldrig opveje værdien af at have 25 arbejdsdage om måneden. Fritidstilbud bør aldrig bruges til at tilsløre forhold, hvor store grupper befinder sig i den tvungne fritidssituation, hvis egentlige navn er arbejdsløshed.

Dette problem viser sig tydeligt for de unge. Ungdomsarbejdsløsheden er et af de alvorligste problemer i dette land, netop fordi den rammer en befolkningsgruppe i det afsnit af livet, hvor forventningerne til samfundet og til egen indsats og betydning præges afgørende for resten af livet. Den skal ikke tilsløres ved en blind udbygning af fritids- og kulturtilbud. Problemet skal løses også ved en målrettet kulturpolitisk indsats, som kan tydeliggøre problemet og være med til at udpege løsninger.

Det er baggrunden for, at regeringen arbejder med at formulere en samlet indsats for hele ungdomsområdet, nemlig gennem planerne om et ungdomsudvalg, der vil blive nedsat i løbet af få dage, og som kan vurdere arbejdsløsheden, ja, hele uddannelses- og socialpolitikken, sammen med mulighederne for intensiverede eller ændrede kulturpolitiske initiativer. Hensigten er bl.a. at skabe baggrund for en opprioritering af det idébetonede børne- og ungdomsarbejde. Intet samfund kan i det lange løb bære, at hele generationer eller bare store dele af dem afviser fællesskabet og de fælles opgaver, fordi de selv har følt sig afvist, tilsidesat, overflødiggjort eller forsømt allerede som børn og unge. Jeg tror, jeg er enig med forespørgerne i denne betragtning.

Jeg håber derfor også, vi kan blive enige om midler til at undgå denne situation. For mit eget vedkommende står det klart, at for en underprioriteret befolkningsgruppe, der